

**Інформаційно-аналітичний звіт
Харківського обласного центру
соціальних служб
для сім'ї, дітей та молоді
за I півріччя 2014 року**

Харків - 2014

Інформаційно-аналітичний звіт Харківського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо роботи центрів ЦСССДМ у I півріччі 2014 року

I. Організаційне забезпечення здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

1.1. Розвиток мережі суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

У Харківській області станом на 01.07.2014 р. діє 44 центри (1 обласний, 7 міських, 27 районних, 9 районних у місті Харкові), 33 філії Р/М/ЦСССДМ та 3 регіональних закладів соціального обслуговування – Харківський обласний центр матері та дитини, Харківський обласний соціальний гуртожиток та Харківський обласний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді.

Харківський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді координує, контролює, здійснює методичне та інформаційне забезпечення діяльності місцевих центрів та закладів соціального обслуговування Харківської області щодо проведення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

1.2 Розвиток мережі спеціалізованих формувань центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

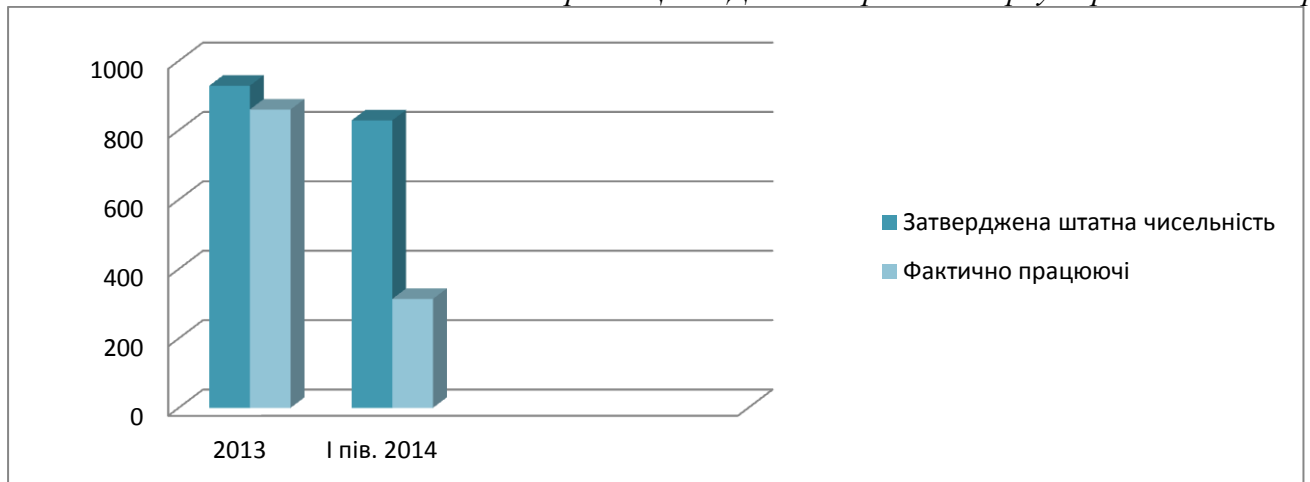
У I півріччі 2014 року соціальна робота ЦСССДМ з сім'ями, дітьми та молоддю здійснювалась в рамках роботи 251 спеціалізованих формувань, в т.ч.:

<i>Служба соціальної підтримки сімей</i>		43
<i>Служба "Телефон Довіри"</i>		2
<i>Мобільні консультативні пункти соціальної роботи</i>		20
<i>Служба соціально-профілактичної роботи</i>		13
<i>Інформаційно-тренінговий центр</i>		1
<i>Школа волонтерів</i>		81
<i>КП у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини</i>	<i>КП у пологових стаціонарах</i>	31
	<i>КП у жіночих консультаціях</i>	13
	<i>КП у будинках дитини</i>	4
<i>Волонтерський центр</i>		43

2. Зміцнення кадрового потенціалу в системі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Відповідно до штатних розписів, затверджених на 2014 рік, чисельність працівників ЦСССДМ області становить 828,75 посад, що складає 83% від нормативу.

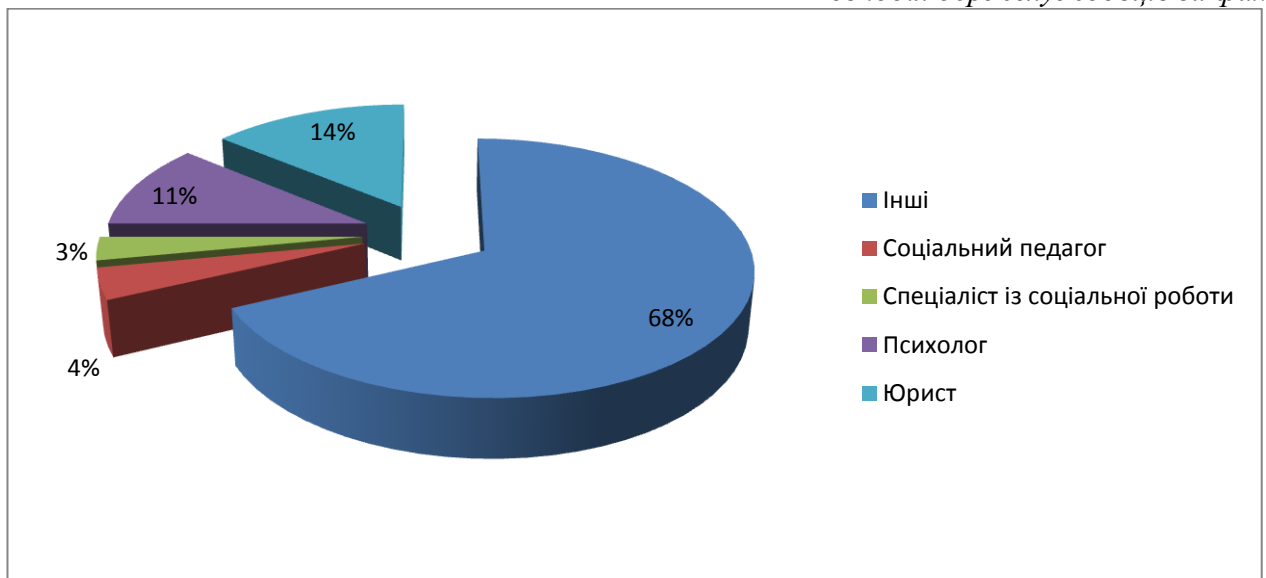
Забезпеченість кадрами ЦСССДМ в I півріччі 2014 р. у порівнянні з 2013 р.

Станом на 01.07.14 року у системі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Харківського регіону фактично працює 314 спеціалістів, що складає 75% від нормативу та 38% від затвердженої штатної чисельності. З них: в районних ЦСССДМ -181 особа, міських ЦСССДМ -41 особа, районних у м. Харкові ЦСССДМ – 73 особи, Харківський ОЦСССДМ -19.

Щодо фахового складу державних службовців, то з них: 6 мають спеціальність «соціальний педагог», 5 – «спеціаліст з соціальної роботи», 18 – «психолог», 23 – «юрист», що становить 32% від кількості фактично працюючих.

Розподіл держслужбовців за фахом

З метою зміцнення кадрового потенціалу спеціалістів, фахівців із соціальної роботи ЦСССДМ та закладів соціального обслуговування Харківським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у I півріччі 2014 р. було проведено такі заходи:

1) 18 тематичних семінарів щодо різних напрямків соціальної роботи;

2) 3 наради директорів та закладів соціального обслуговування, на яких обговорювались питання:

- підсумки роботи ЦСССДМ за 2013 рік та основні завдання на 2014 рік;

- щодо забезпечення ефективної взаємодії суб'єктів соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

- підсумки роботи за I квартал 2014 року.

5) Проведено 5 курсів навчань з підготовки кандидатів у опікуни, піклувальниками, прийомні батьки, батьки-вихователі дитячих будинків сімейного типу.

6) Проведено 5 курсів навчання щодо підвищення вихованого потенціалу прийомних батьків, батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу.

7) Для бухгалтерів центрів СССДМ та закладів соціального обслуговування проведено семінар-нараду з питань ведення бухгалтерського обліку та аналізу звітності за I квартал 2014 року.

8) Протягом першого півріччя 2014 р. працівниками Харківського ОЦСССДМ здійснено 27 виїздів до ЦСССДМ та закладів соціального обслуговування, в тому числі:

- 4 з метою проведення комплексної перевірки;
- 18 з метою надання організаційно-методичної та практичної допомоги працівникам ЦСССДМ;
- 5 до закладів соціального обслуговування з метою забезпечення координації діяльності та підвищення їх ефективності.

9) Здійснено 3 виїзди регіонального МКП для надання консультацій.

10) Для спеціалістів ЦСССДМ за участю представників недержавних організацій проведено «круглий стіл», спрямований на збереження та популяризацію національно-культурних сімейних традицій та цінностей, підвищення престижу багатодітних сімей.

3. Впровадження посади фахівця із соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

Станом на 01.07.2014 року у системі центрів працює Харківської області працює 87 фахівців з соціальної роботи, з них в районних ЦСССДМ – 72, міських ЦСССДМ – 5, районних у м. Харкові – 10.

За період з квітня по липень 2014 року звільнилось 474 фахівців. На теперішній час прийнято рішення про утримання 32 фахівців із соціальної роботи за рахунок коштів місцевих бюджетів. Планується розглянути питання щодо збереження близько 20 посад фахівців із соціальної роботи за рахунок місцевих бюджетів.

Обласним ЦСССДМ протягом звітного періоду розроблено, виготовлено та поширено 9 Інформаційно-довідкових листків (ІДЛ) за різними напрямками соціальної роботи.

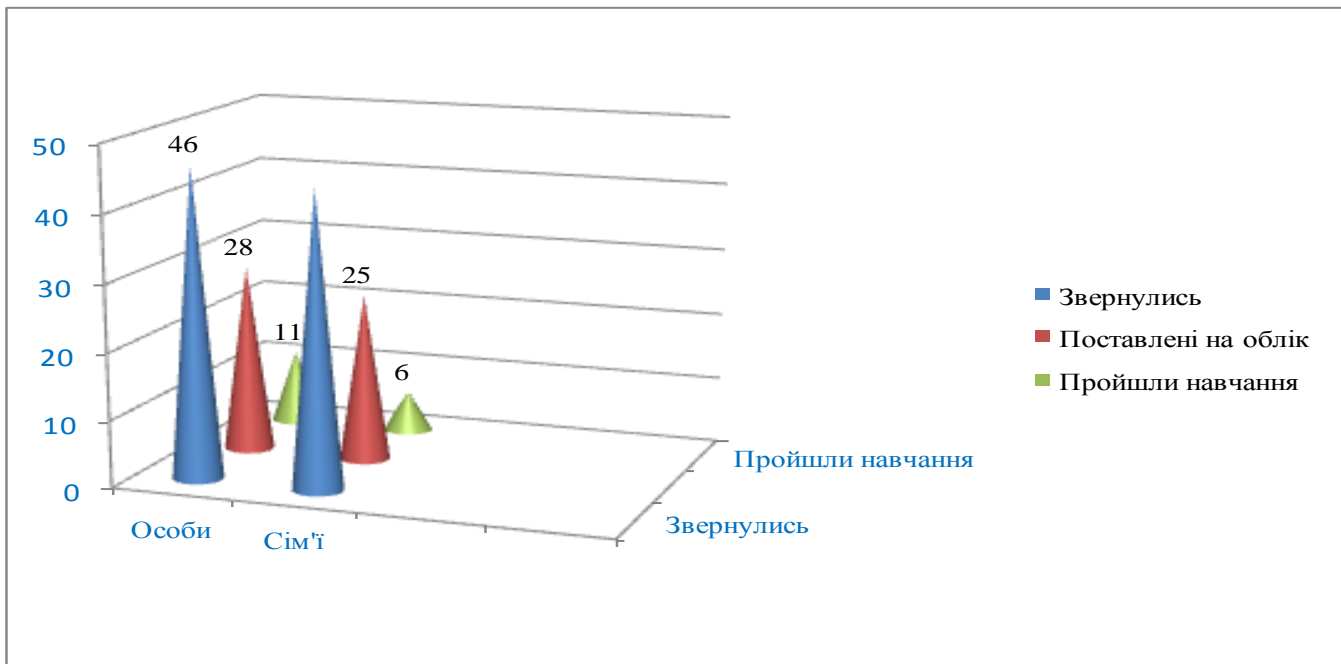
II. Проведення соціальної роботи з різними категоріями сімей, дітей та молоді

2.1 Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Центрами СССДМ області протягом I півріччя 2014 року, з метою залучення населення до створення сімейних форм виховання проведено 97 заходів (зустрічей, бесід, презентацій). Питання рекрутування населення до створення сімейних форм виховання розглядалось при підготовці спеціалістів, які здійснюють соціальне супроводження, на базі ОЦСССДМ.

Протягом I півріччя 2014 року до центрів соціальних служб для сім'ї дітей та молоді області з метою створення прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу (далі – ДБСТ) звернулися 46 осіб і 44 сім'ї. На відповідний облік взято 28 осіб і 25 сімей. Прошли навчання за Програмою підготовки кандидатів в опікуни, піклувальники, прийомні батьки та батьки-вихователі (наказ Мінсім'ямолодьспорту від 24.04.2009р. №1357) та отримали рекомендації ОЦСССДМ 11 осіб та 6 сімей (за відповідний період 2013 року – 4 особи і 14 сімей).

Отже, протягом I півріччя 2014 року ОЦСССДМ здійснено навчання та видано рекомендації 39% осіб з числа взятих на облік і 24% сімей.

У I півріччі 2014 року підготовлено 38 кандидатів в опікуни та піклувальники.

За зазначений період здійснено навчання з метою підвищення виховного потенціалу для 145 прийомних батьків та батьків-вихователів (у I півріччі 2013 року – 58).

Під соціальним супроводженням протягом I півріччя 2014 року перебували всі 100% прийомних сімей та ДБСТ. На кінець півріччя кількість прийомних сімей в області склала 324 (573 дитини) та 79 ДБСТ (519 дітей).

Протягом звітної періоду в прийомні сім'ї та ДБСТ влаштовано 42 дитини (19-у прийомні сім'ї та 23-у дитячі будинки сімейного типу).

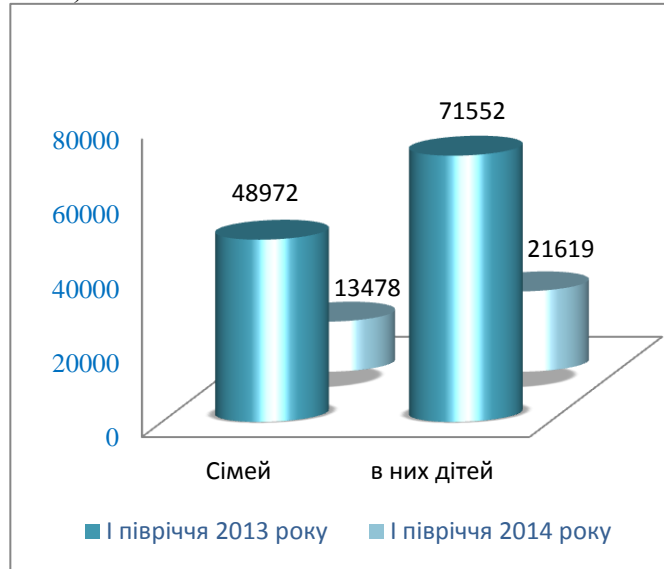
2.2 Соціальний супровід сімей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах

Одним із пріоритетних напрямів діяльності центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді є соціальна робота з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.

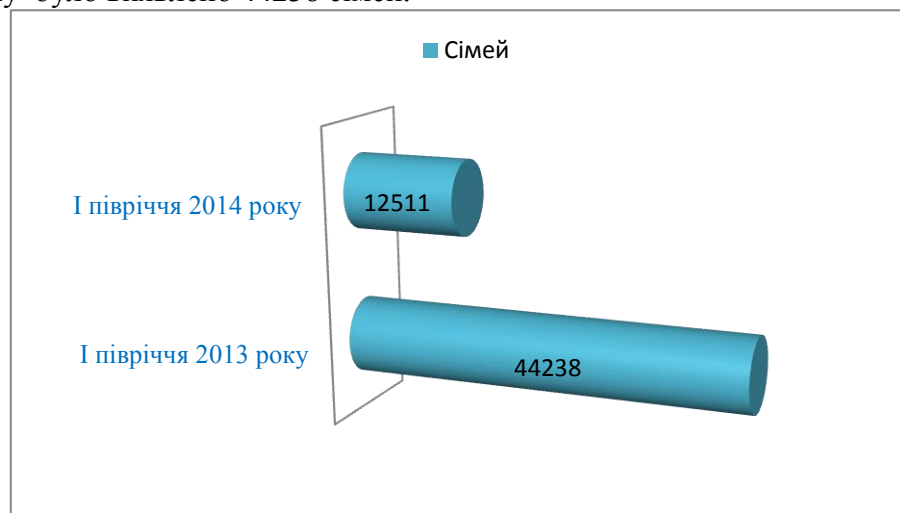
Протягом I півріччя 2014 року фахівцями із соціальної роботи відвідано 24864 сімей найуразливіших категорій, що у 1.8 разів менше ніж у I півріччі минулого року (45428 сім). Зменшення кількості відвідувань відбулось внаслідок скорочення кількості фахівців із соціальної роботи (ФСР).

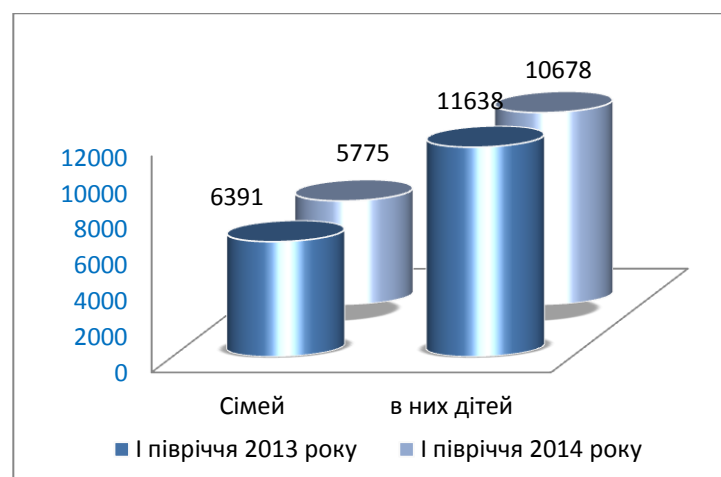
Також на обліку місцевих центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді перебувало 13478 сімей (в них виховується 21619 дітей), що на 35494 сім'ї менше ніж у аналогічному періоді 2013 року (48972 сім'ї/71552 дитини).

За результатами візитів фахівців із соціальної роботи у I півріччі 2014 року виявлено 12511 сімей, які потребують підтримки з метою недопущення потрапляння у складні життєві обставини. У I півріччі 2013 року було виявлено 44238 сімей.

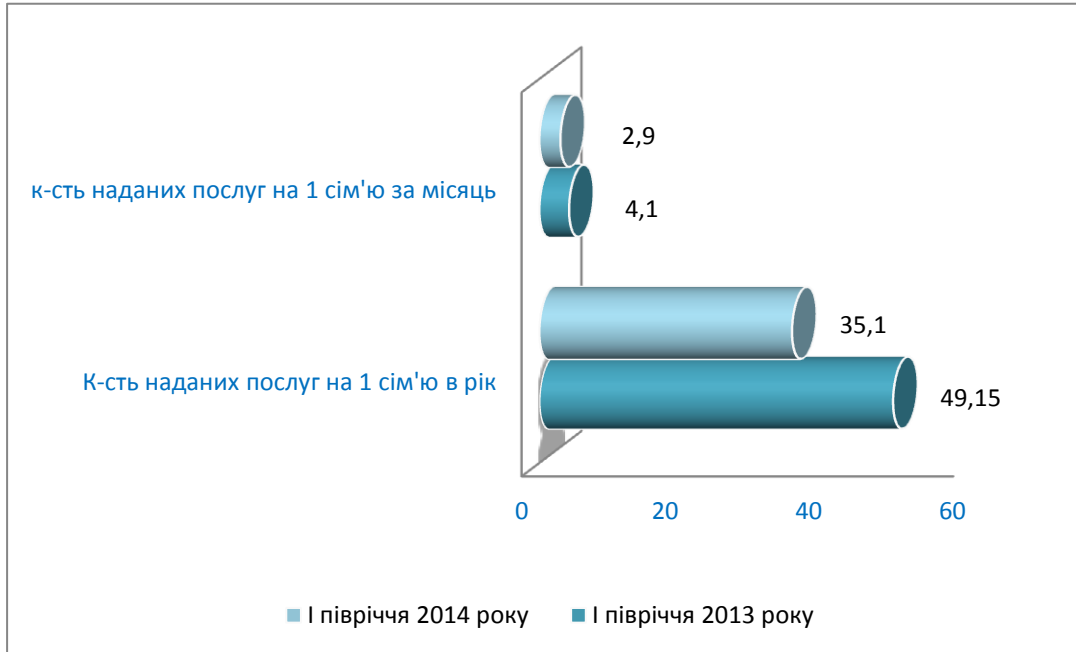
Протягом звітної періоду, у рамках соціального супроводу центрів СССДМ, отримували послуги 5775 сімей (в них 10678 дітей), що на 616 сімей менше ніж у минулому періоді 2013 року (у I півріччі 2013 року перебувало під соціальним супроводом 6391 сім'я, в них 11638 дітей). На кількість сімей, охоплених соціальним супроводом також негативно вплинуло скорочення штату фахівців із соціальної роботи.

У ході здійснення своєї професійної діяльності фахівці із соціальної роботи надали цим сім'ям з дітьми 202792 соціальні послуги, що у 1,5 рази менше ніж у I півріччі 2013 року (314142 пос.)

Кількість наданих послуг на 1 сім'ю протягом 2014 року порівняно з 2013 роком зменшились на 14 послуг.

Так у I півріччі 2014р. становило -35,1
(у I півріччі 2013р.- 49,15)

У результаті здійснення соціального супроводу 4468 сімей знято з соціального супроводу. З яких: 3944 сім'ї у зв'язку з успішним вирішенням складних життєвих обставин (88,3 % від загальної кількості знятих сімей з соціального супроводу), 473-мінімізовано складних життєвих обставин та із звільненням фахівців із соціальної роботи) 26 сімей – без досягнення позитивного результату (0,5 %) не виконання сім'єю умов договору соціального супроводу, 51 сім'я - у зв'язку зі зміною місця проживання (1,14%).

У I півріччі 2013 року знято з соціального супроводу 2352 сім'ї. З яких: 2220 сімей у зв'язку з вирішенням складних життєвих обставин (94,4% від загальної кількості знятих сімей з соціального супроводу), 61 сім'я – без досягнення позитивного результату (2,5 %), 71 сім'я у зв'язку зі зміною місця проживання (3,1%).

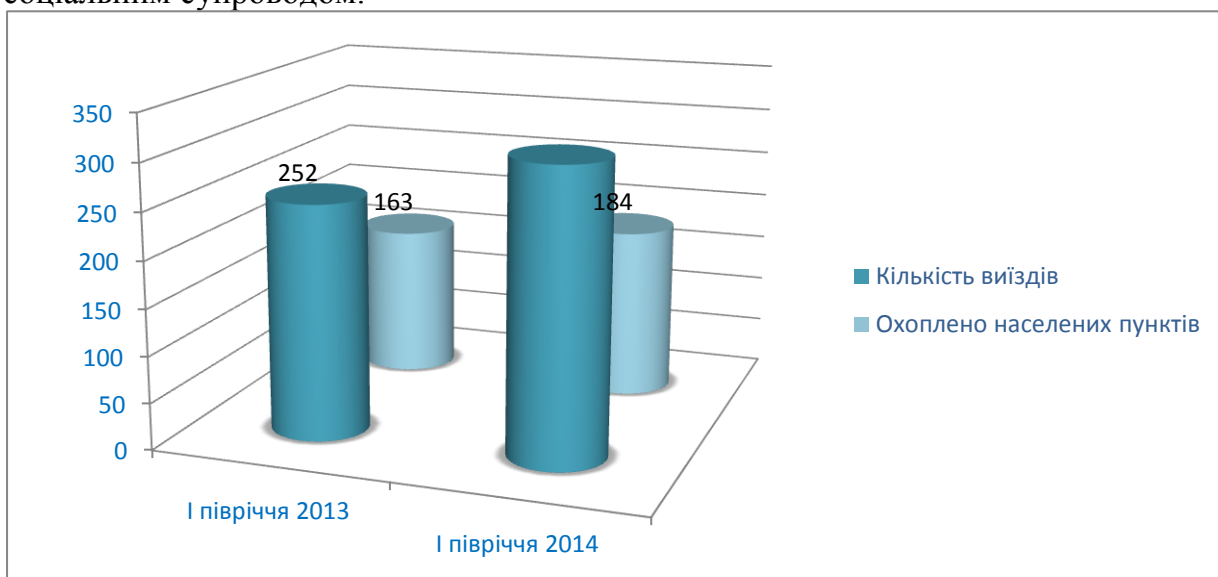
В ході здійснення соціального супроводу у I півріччі 2013 року надано допомогу в оформленні (відновленні) документів – 416 сім'ї, отриманні реєстрації – 105, відновлено житло – 29, поліпшені житлово-побутових умов – 681, налагодженні соціальних зв'язків – 1212, у влаштуванні на навчання – 77, надано сприяння у працевлаштуванні – 260, направленні до медичних установ для отримання відповідної допомоги – 192, отриманні допомоги одягом, взуттям, продуктовими наборами – 2352, у 2 сім'ях повернуто дитину до біологічної сім'ї з закладу державного утримання, у 398 сім'ях діти залишилися на вихованні родин.

У ході здійснення соціального супроводу в I півріччі 2014 року надано допомогу в оформленні (відновленні) документів – 1751 сім'ям, отриманні реєстрації – 228, поліпшенні житлово-побутових умов – 1267, налагодженні соціальних зв'язків – 1279, у влаштуванні на навчання – 146, надано сприяння у працевлаштуванні – 393, направленні до медичних установ для отримання відповідної допомоги – 706, отриманні допомоги одягом, взуттям, продуктовими наборами – 3114, до 22 сімей повернуто дитину з закладу державного утримання, у 522 сім'ях діти залишилися на вихованні родин.

2.2 Діяльність мобільних консультативних пунктів соціальної роботи

Протягом I півріччя 2014 року спеціалістами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Харківського регіону здійснено 311 виїздів до 184 населених пунктів області, під час яких проінспектовано 60 осіб та 376 сімей, відвідано 225 сімей та 29 осіб, які перебувають під соціальним супроводом.

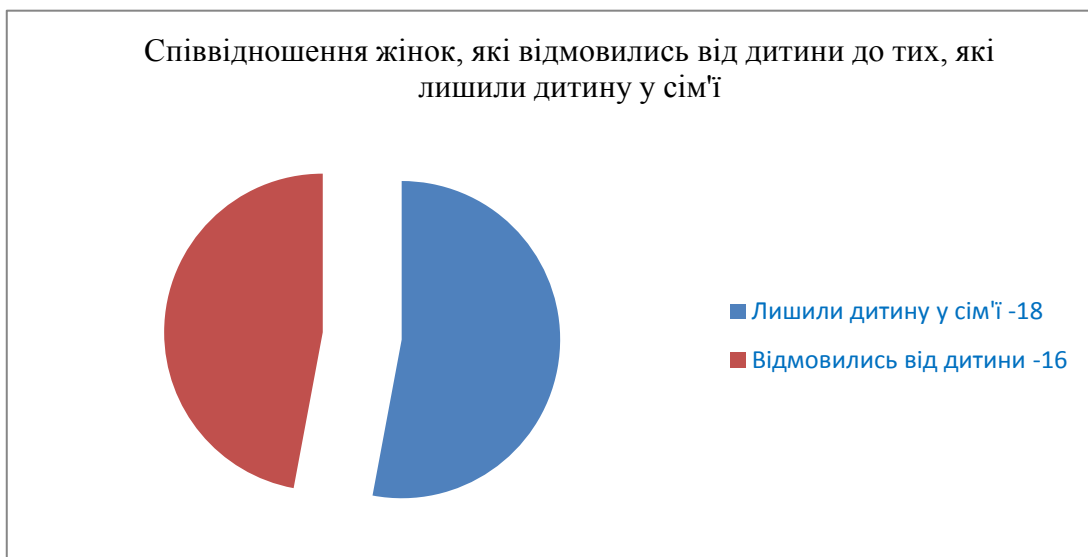
В ході роботи МКП послугами охоплено 65 прийомних сімей, 15 дитячих будинків сімейного типу та 56 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, із числа учнів старших та випускних класів інтернатних закладів.

Серед дітей та молоді в рамках роботи МКП проведені заходи з соціально-профілактичної роботи. Всього цими заходами охоплено 8794 особи, з них 1138 - індивідуальною роботою, 8174 – груповою роботою.

2.4 Соціальна робота з жінками, які виявили намір відмовитись від новонародженої дитини

У Харківській області у I півріччі 2014 року функціонували 48 консультаційних пунктів у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини, в яких працювали спеціалісти ЦСССДМ.

Протягом I півріччя 2014 року медичними закладами області до мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надано 34 повідомлення щодо жінок, які виявили намір відмовитися від новонароджених дітей.

У результаті надання соціальних послуг спеціалістами центрів соціальних служб 18 жінок (53%) змінили своє рішення та залишили дитину в сім'ї, а 16 жінок (47%) – відмовилися від новонародженої дитини. Спеціалістами ЦСССДМ 8 жінок перенаправлено до закладів соціального обслуговування.

В Консультаційних пунктах жінкам, які виявили намір відмовитися від новонародженої дитини було надано 748 індивідуальних послуг.

Показники соціальної роботи з жінками, які мали намір відмовитись від новонародженої дитини

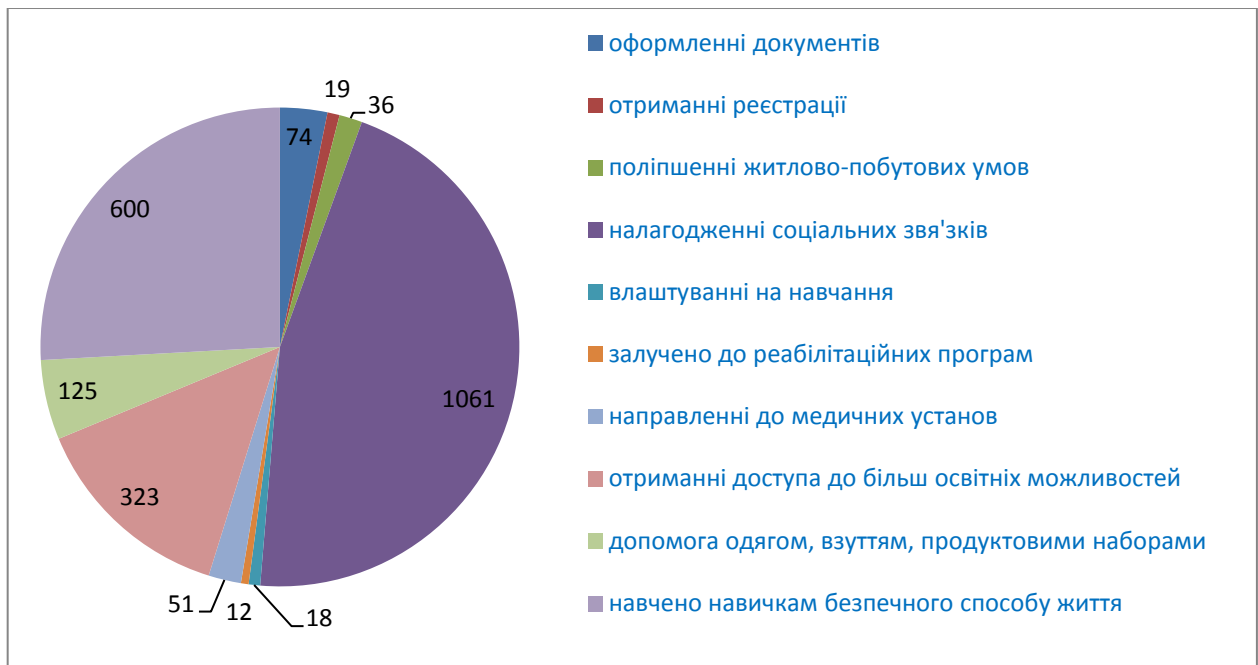
У звітному періоді в Харківському обласному центрі матері та дитини, перебували 32 особи, яким надано 4323 соціальні послуги. З них: 4 вагітним жінкам – 193 послуги; 11 жінкам з новонародженими дітьми - 4067 послуг та 17 дітям віком від народження до 18 місяців – 63 послуги. В результаті проведеної роботи:

- налагоджено/відновлено стосунки з соціальним оточенням – 15 особам;
- знайдено/відновлено житло – 5 особам;
- отримали навички по догляду за дитиною та розвитку дитини – 15 осіб;
- оформлено/відновлено документи – 6 особам;
- навчено практичним навичкам самообслуговування – 15 осіб;
- налагоджено зв'язки з родиною у 15 осіб;
- зменшено асоціальну поведінку у 15 осіб.

2.5 Соціальна робота з неповнолітніми та молоддю, які відбувають покарання в установах виконання покарань та звільняються з них, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково

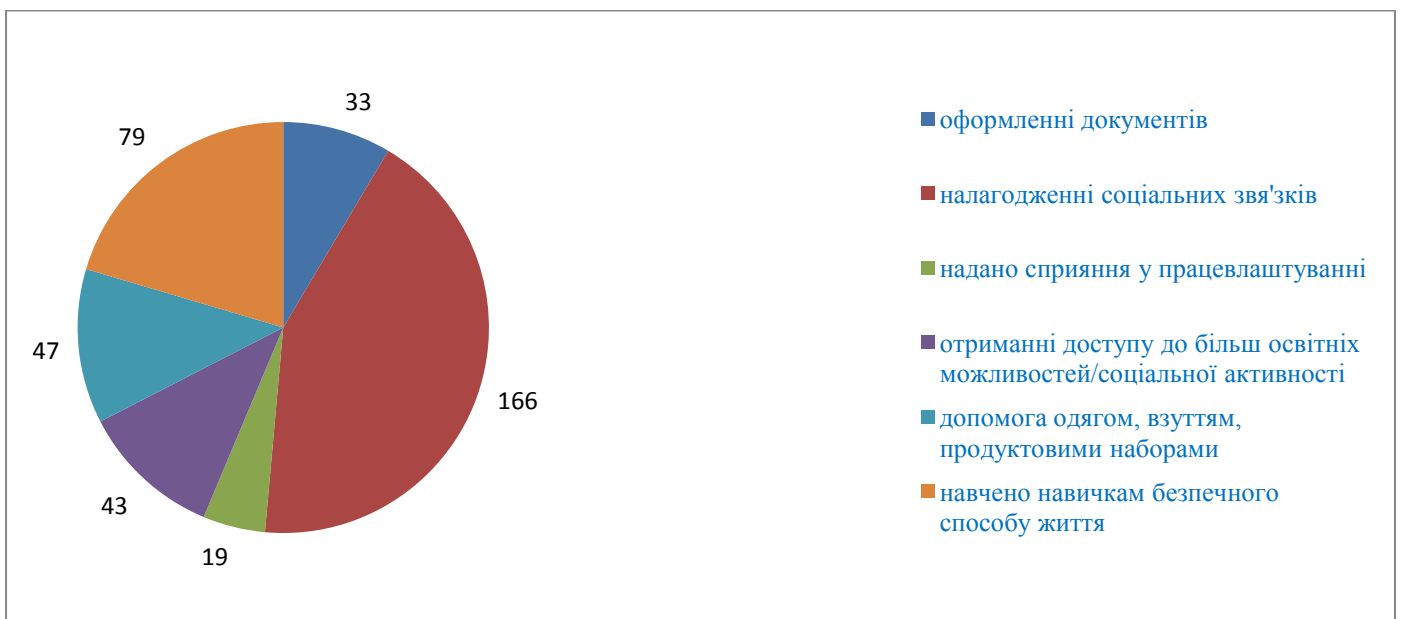
У I півріччі 2014 р. спеціалістами місцевих ЦСССДМ:

- 1929 неповнолітнім та молоді, які засуджені до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі надано 8752 соціальні послуги. У ході цієї роботи досягнуто такі позитивні результати: надано допомогу в оформленні (відновленні) документів – 74 особам, отриманні реєстрації – 19, поліпшені житлово-побутових умов – 36, налагодженні соціальних зв'язків – 1061, влаштуванні на навчання – 18, надано сприяння у працевлаштуванні – 100, залученні до реабілітаційних програм – 12, направленні до медичних установ для отримання відповідної допомоги – 51, отриманні доступу до більш освітніх можливостей/соціальної активності – 323, отриманні допомоги одягом, взуттям, продуктовими наборами – 125, навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ – 600.

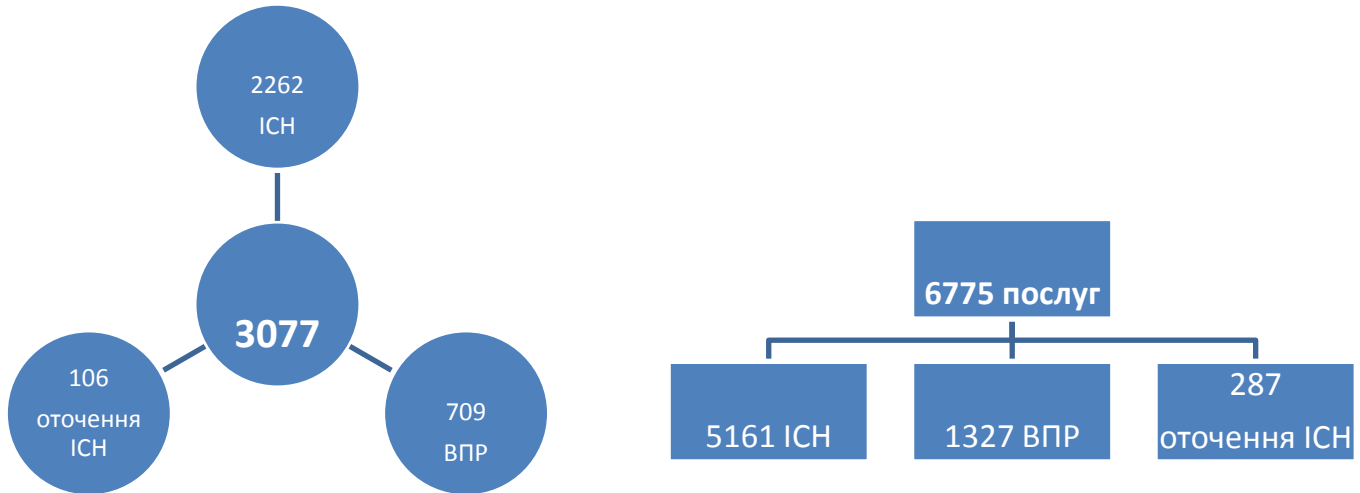
- 195 особам, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, надано 942 індивідуальні послуги, з них: 38 неповнолітнім, надано 100 соціальних послуг. Результати наданої допомоги: налагоджено (відновлено) соціальні зв'язки у 38 осіб, підготовлено до виходу з місць позбавлення волі – 123, навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ – 85.

- 278 особам з числа дітей та молоді, які звільнилися з місць позбавлення волі, надано 1779 соціальних послуг. У ході цієї роботи досягнуто такі позитивні результати: надано допомогу в оформленні (відновленні) документів – 33 особам, отриманні реєстрації – 21, налагодженні соціальних зв'язків – 166, отриманні доступу до більш освітніх можливостей/соціальної активності – 47, отриманні допомоги одягом, взуттям, продуктовими наборами – 43, навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ – 79, тощо.

2.6 Соціальна робота з вживачами психоактивних речовин, у т.ч. з ін'єкційними споживачами наркотиків

Протягом I півріччя 2014 року у 13 службах соціально-профілактичної роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді працював 58 залучених фахівців з числа медиків, психологів, юристів, педагогів, соціальних працівників, причому 54 з них надавали послуги на волонтерських засадах, а 12 волонтерів є з числа осіб із колишніх ін'єкційних споживачів наркотиків. Взагалі відпрацьовані звернення від 3077 клієнтів, з яких 709 – є вживачами психоактивних речовин, в т.ч. не ін'єкційних наркотиків, 2262 є ін'єкційними споживачами наркотиків, 106 – з числа найближчого оточення вживачів психоактивних речовин.

У результаті проведеної роботи надано 6775 послуг, а саме: 1327 – вживачам психоактивних речовин, 5161 – ін'єкційним споживачам наркотиків, 287 – особам з числа найближчого оточення ІСН.

З метою зменшення шкоди серед осіб, які вживають наркотики ін'єкційним шляхом, за звітний період безпосередньо ін'єкційним споживачам наркотиків в обмін видано 49448 шприців, 7478 використаних шприців прийнята для утилізації, розповсюджено 20059 презервативів та 104200 дезінфікуючих засобів.

Протягом звітного періоду працювало 10 груп взаємодопомоги для ін'єкційних споживачів наркотиків (103 учасників) та 3 – для їх найближчого оточення (23 учасники). Результатом роботи цих груп було відпрацювання шляхів і методів подолання кризи, в якій опинилися як залежні, так і співзалежні. Так, 46 клієнтів залучено до проходження реабілітаційних програм.

2.7 Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими дітьми та молоддю

Спеціалістами та залученими фахівцями ЦСССДМ постійно надавалася консультативна допомога батькам, які виховують ВІЛ-інфікованих дітей, та ВІЛ інфікованим дітям. Так, наприклад, батькам, які виховують ВІЛ-інфікованих дітей, надано консультаційну допомогу з питань діяльності організацій мережі ЛЖВ, вирішення конфліктних ситуацій стосовно діагнозу дитини, догляду та відпочинку дітей, народжених від ВІЛ-інфікованих батьків тощо. Так, протягом I півріччя 2014 року надано 128 індивідуальних консультацій з передтестового консультування (охоплено 128 осіб), в результаті всі пройшли тестування на ВІЛ-інфекцію експрес-тестами та отримали післятестові індивідуальні консультації.

2.8 Харківський обласний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді

У I півріччі 2014 р. в м. Балаклія продовжував роботу Харківський обласний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, послугами якого скористалися 240 осіб. Для батьків та дітей протягом звітного періоду проведені групові заняття:

- в клубі «Самі розумні» – 12 занять (охоплено 11 дітей);
- «Школа батьківства» – 6 занять (охоплено 6 осіб);
- клуб «Всезнайка» – 6 занять (охоплено 6 дітей);

- група взаємопідтримки для дітей – 6 занять (охоплено 3 дитини);
- група взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованих молодих людей – 6 занять (охоплено 8 осіб);
- група взаємопідтримки для батьків, дітям яких відкрили статус – 6 занять (охоплено 3 особи).

2.9 Соціальна робота з випускниками закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Протягом I півріччя 2014 року центрами СССДМ здійснювалась робота з адаптації учнів 9-11 класів установ для дітей-сиріт до самостійного (незалежного) життя. Цією роботою було охоплено 188 випускників.

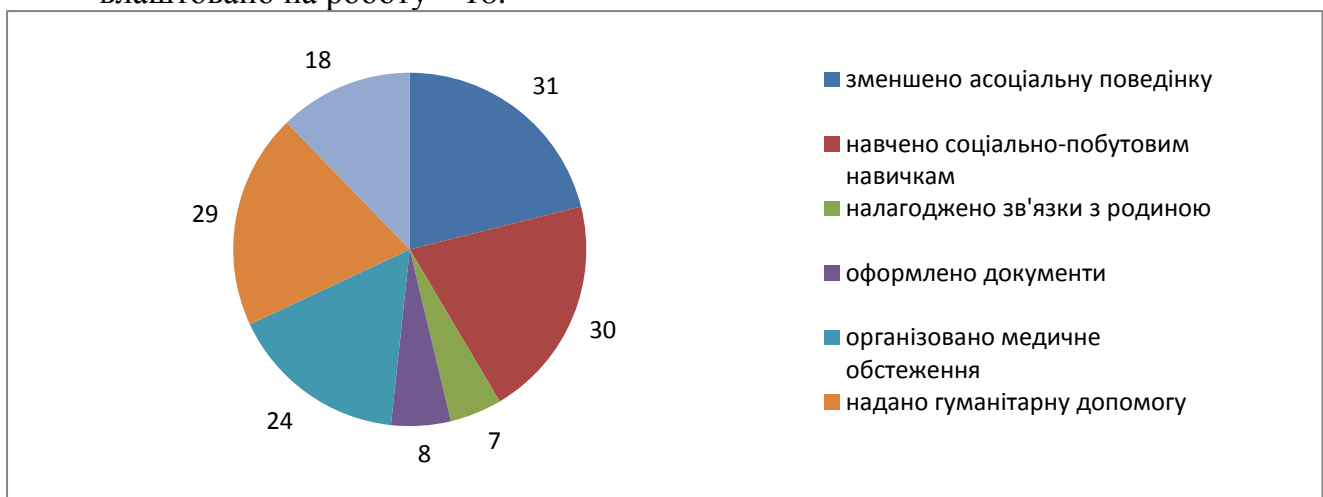
Проводилась відповідна робота і з особами з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Так, протягом звітнього періоду 1261 клієнт цієї категорії отримав 6802 індивідуальні послуги. В результаті надано допомогу в:

- оформленні документів – 86 особам;
- отриманні реєстрації -41;
- відновленні житла – 12;
- поліпшенні житлово-побутових умов – 100;
- налагодженні/відновленні соціальних зв'язків –625;
- влаштуванні на навчання – 45;
- працевлаштуванні – 53;
- відмовилися від психоактивних речовин – 1;
- направленні до медичних установ для отримання відповідної допомоги – 30;
- отриманні доступу до більших освітніх можливостей – 504;
- отриманні допомоги одягом, взуттям, продуктовими наборами – 274;
- навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ – 462;
- переадресовано/направлено до закладу соціального обслуговування – 48.

Харківський Обласний соціальний гуртожиток для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Протягом I півріччя 2014 року 34 особам, що мешкали в даному закладі надано 552 соціальних послуги, в результаті яких:

- зменшено асоціальну поведінку – у 31 осіб;
- навчено соціально-побутовим навичкам – 30;
- налагоджено зв'язки з родиною – 7;
- оформлено/відновлено документи – 8;
- організовано медичне обстеження – 24;
- надано допомогу одягом/взуттям - 29;
- влаштовано на роботу – 18.

2.10 Соціальна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями

Протягом I півріччя 2014 року загальна кількість отримувачів послуг (за карткою отримувача послуг) з числа осіб з інвалідністю склала 5040 осіб. Спеціалістами центрів ЦСССДМ області надано 22033 індивідуальні послуги, з них:

274 особам – оформлено (оновлено) документи,

33 особи – отримали реєстрацію,

5 особам – відновлено житло,

242 особам – вирішено житлово-побутові проблеми;

1808 особам – налагоджено соціальні зв'язки;

21 особу – влаштовано на навчання;

41 особі – надано сприяння в працевлаштуванні;

81 особу – залучено до реабілітаційних програм;

577 осіб – отримали допомогу в лікуванні, догляді;

1448 осіб – отримали доступ до більш освітніх можливостей або соціальної активності;

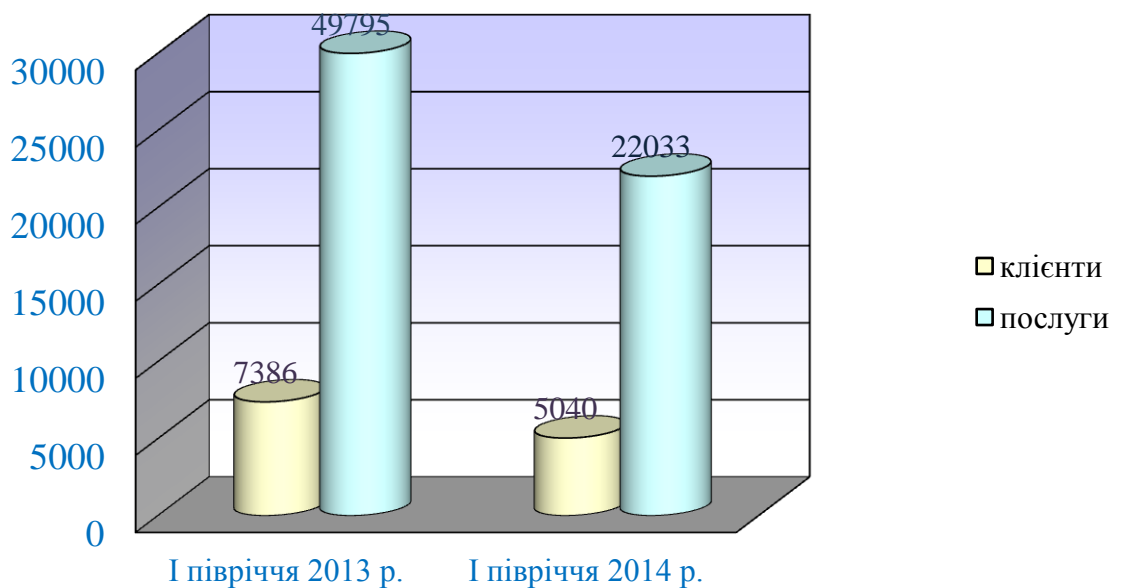
740 осіб – навчено навичкам безпечного способу життя щодо інфікування ВІЛ;

1110 осіб – отримали допомогу одягом, взуттям, продуктовими наборами;

465 осіб – переадресовано (влаштовано) до закладу соціального обслуговування.

З метою забезпечення творчого розвитку, організації змістового дозвілля і спілкування осіб з інвалідністю ЦСССДМ області сприяють діяльності клубних об'єднань. Так, Красноградський РЦСССДМ, Барвінківський РЦСССДМ, Лозівський МЦСССДМ, Чугуївський МЦСССДМ, ЦСССДМ Комінтернівського району м. Харкова, ЦСССДМ Фрунзенського району м. Харкова, ХМЦСССДМ «Довіра» сприяють діяльності клубних об'єднань для молоді з числа інвалідів, дітей-інвалідів та сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю таких як клуби «Аріадна», «Надія», «Потенціал», «Райдуга», «Аеліта», «Зустріч друзів».

Кількість клієнтів та послуг, наданих особам з інвалідністю

Зменшення кількості клієнтів та наданих їм послуг у 2014 році пояснюється скороченням фахівців із соціальної роботи.

2.11 Волонтерська діяльність

У Харківській області в системі центрів соціальних служб нараховується і функціонує 43 Волонтерських центри та 84 «Школи волонтерів». 429 осіб набували теоретичної та практичної підготовки в «Школах волонтерів», після якої зможуть долучитися до реалізації соціальних програм.

До соціальної роботи протягом I півріччя 2014 р. центрами СССДМ області та закладами соціального обслуговування залучено 1156 волонтерів, які працювали за наступними напрямками:

